

PSA quæ nunc dicitur herbarum claritas medicina tantum gratia gignente eas tellure, in admirationem curæ præcorum diligentia quæ animum agit. Nihil ergo intentatum in expertumque illis fuit. Nihil deinde occultatum quod non prodesset posteris vellent. At nos elaborata iis abscondere atque suppressere cupimus, & fraudare vitam etiam alienis bonis. Ita certe recedunt, qui pauca aliqua novere, invidentes aliis: & neminem docere, in auctoritatem scientiæ est. Tantum ab excogitandis novis, ac adjuvanda vita mores absunt. Summumque opus ingeniorum diu in hoc fuit, ut intra unumquemque recte facta veterum perirent. At hercule singula quosdam inuenta deorum numero addidere, omniumque vitam clariorem facere cognominibus herbarum, tam benigne gratiam memoria referere. Non æquè hæc cura eorum mira esset in his quæ fatu blandiuntur, aut cibo inuitant, sed culmina quoque montium inuia & solitudines abditas, omnisque terræ fibras scrutati inuenere, quid quæque radix polleret ad quos usus herbarum folia pertinerent, etiam quadrupedum pabulo intacta ad salutis usus vertentes. Minus hoc quam par erat, nostri celebrare, omnium utilitatum & virtutum rapacissimi. Primusque & diu solus idem ille M. Cato, omnium bonarum artium magister, paucis duntaxat attigit, hominum etiam medicina non omissa. Post eam unus illustrium tentavit C. Valgius, eruditione spectatus, imperfecto volumine ad diuum Augustum, inchoata etiam præfatione religiosa, ut omnibus malis humanis illius principis potissimum semper medicetur maiestas. Antea condiderat solus apud nos, quod equidem inveni, Pompeius Læneus, Magni libertus, quo primum tempore hanc scientiam ad nostros peruenisse animaduerto. Nanque Mithridates maximus sua ætate regum, quem debellavit Pompeius, omnium ante se genitorum diligentissimus vitam fuisse argumentis præterquam fama intelligitur. Vni ei excogita-

tum, quotidie venenum bibere, præsumptis remediis, vt consuetudine ipsa innoxium fieret. Primò inuenta genera antidoti, ex quibus vnum etiam nomen eius retinet. Illius inuentum autumant, sanguinem anatum Ponticarum miscere antidotis, quoniam veneno viuerent. Ad illum Asclepiadis mendendi arte clari, volumina composita extant: cum sollicitus ex vrbe Roma, præcepta pro se mitteret. Illū solum mortalium vigintiduabus linguis locutū certum est, nec de subiectis gentibus vllum hominem per interpretem appellatum ab eo annis LVI. quibus regnavit. Is ergo in reliqua ingenij magnitudine medicinæ peculiariter curiosus, ab hominibus subiectis, qui fuere pars magna terrarū, singula exquirēs scrinium commentationum harum & exemplaria, effectusq; in arcanis suis reliquit. Pompeius autē omni regia præda potitus, transferre ea sermone nostro libertum suum Lenæum, grammaticæ artis doctissimum, iussit: vitæq; ita profuit notius minus quàm reipublicæ victoria illa, præter hos Græci auctores medicinæ prodidere, quos suis locis diximus. Ex his Euax rex Arabum, qui de simplicium effectibus ad Neronem scripsit: Crateuas, Dionysius, Metrodorus, ratione blâdissima, sed qua nihil penè aliud quàm rei difficultas intelligatur. Pinxere nanq; effigies herbarū atq; ita subscribere effectus. Verū & pictura fallax est, & coloribus tam numerosis, præsertim in æmulatione naturæ, multum degenerat transcribentium fors varia. Præterea parum est singulas earū ætates pingi, cum quadripartitis varietatibus anni faciem mutant. Quare cæteri sermone eas tradidere. Aliqui ne effigie quidem indicata, & nudis plerūque nominibus defuncti, quoniam satis videbatur potestates vimque demonstrare volentibus. Nec est difficile cognitu, nobis certè, exceptis admodum paucis contigit reliquas contemplari scientia Antonij Castoris, cui summa autoritas erat in ea arte nostro æuo, visendo hortulo eius in quo plurimas alebat, ceterisimū ætatis annū excedens, nullum corporis malum expertus, ac ne etate quidem memoria aut vigore concussis, & cæt.